

5.10 תחזוקה

5.10.1 תחומי פעילות והגדרה

הייצור השוטף של חלקים, המכונות או מערכות שלמות, הניצול המרבי של אורך חיי החלקים, המכונות או המערכות דורשים תחזוקה מיטבית.

תחזוקה מתייחסת לכלל הפעולות השומרות, קובעות, מחזירות, ומשפרות את תפקודה התקין של מכונה או מערכת. התחזוקה כוללת את האחזקה, את הפיקוח, את אחזקת השבר ואת השיפור (תמונה 1).

מתוך שיקולים כלכליים משקיעים מפעלים רק את המינימלי ביותר, להשגת מטרות הייצור.

גודל ההשקעה תלוי בהרבה מקרים בגודל המפעל. **במפעלים גדולים** קיימת **מחלקת תחזוקה**, הממלאת אחרי הוראות יצרן המכונות והמערכות, ובנוסף מפיק הוראות וטיפולים פנים מפעליים למכונות ומערכות.

במפעלים בינוניים תחזוקת המכונות מצטמצמת לרוב **בהמלצות ייצור המכונות או המערכות**. עבודות כמו החלפת שמנים ומסננים, תכניות גירוז וניקוי מבוצעים ומפוקחים על ידי מפעיל המכונה או המטפל במערכת עצמו. **במפעלים קטנים התחזוקה לרוב אינה מאורגנת**. היא תלויה בעניין ובאחריות של מפעיל המכונה או המערכת. לרוב יזמים פעולות רק במקרים של תקלות, המטופלות על ידי אנשי מקצוע.

